

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2021

hyväksytty yleiskokouksessa 24.11.2020

EAPN-Fin – Suomen köyhyyden vastainen verkosto – on avoin toimintafoorumi köyhyyttä ja syrjäytymistä vastaan toimiville järjestöille, ryhmille ja kansalaisille. Siihen kuuluu 54 järjestöä tai muuta yhteisöä. Se on Euroopan köyhyyden vastaisen verkoston EAPN:n, The European Anti-Poverty Networkin jäsen.

Toimintasuunnitelma konkretisoi vuodeksi 2021 verkoston strategiaa 2021-23.

1. TOIMINNAN PAINOPISTEET 2021

- Koronapandemian vaikutusten seuraaminen ja vaikuttaminen niiden lieventämiseksi haavoittuvassa asemassa olevilla
- Sosiaaliturvan kokonaisuudistukseen vaikuttaminen
- Sosiaali- ja terveyspalvelu-, sote-uudistukseen vaikuttaminen
- Köyhyyttä kokeneiden osallisuuden vahvistaminen

2. VAIKUTTAMISTYÖ

EAPN-Fin seuraa yhteiskuntapolitiikan vaikutuksia köyhyyteen ja perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen Suomessa.

Koronaepidemia ja sen rajoittamistoimet ovat osuneet kovimmin jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin. Verkosto seuraa asiaa ja vaikuttaa siihen, että koronan vaikutusten lieventämiseksi tehtävät toimet suojaavat haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä ja parantavat heidän selviytymismahdollisuuksiaan.

Sosiaaliturvan kokonaisuudistus on vaikuttamistyössä keskeinen. Verkosto tuo keskusteluun etuusjärjestelmän ongelmakohtia ja ratkaisuehdotuksia järjestöjen ja köyhyyttä kokeneiden ihmisten näkökulmasta. Keskeisiä vaikuttamiskohteita ovat muun muassa perusturvan taso ja lapsiperheköyhyyden vähentäminen. Verkosto seuraa hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tehtävien toimien etenemistä sekä parlamentaarisen komitean ja alatyöryhmien työtä. Päittäjiä lähestytään EAPN-Finin materiaalin avulla, järjestämällä tapahtumia ja viestimällä eri kanavissa.

Muita seurattavia asioita ovat muun muassa ylisukupolvisen huono-osaisuuden sekä eriarvoisuuden kehitys, sote-uudistus ja huono-osaisten palvelut, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen kehitys, asunnottomuus, velkaongelmat, työttömyys sekä ruokajakelutoiminta. Kaikessa vaikuttamisessa köyhyyttä käsitellään myös sukupuoli- ja ikänäkökulmista.

Kuntavaalit pidetään 18.4.2021. Verkosto laatii listan tulevalla vaalikaudella tarvittavista politiikkatoimista.

Köyhyysvahti ja Sosiaaliturvan tarkistuslista päivitetään vuosittain. Yhteistyössä **eduskunnan köyhyysryhmän kanssa** järjestetään tilaisuuksia.

YK:n köyhyyden vastainen päivä ja Asunnottomien yö 17.10. huomioidaan toiminnassa.

Vaikutetaan **YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden ja Agenda2030-toimintaohjelman** toimeenpanoon.

2.1. Työryhmät

Verkoston sisältötyöskentelyn peruspilari ovat **työryhmät**, jotka jatkavat toimintavuonna. Niissä yhdistyy jäsenten asiantuntemus kustakin teemasta. Työryhmät toimivat itsenäisesti ja valmistelevat vaikuttamista, joka kanavoidaan EAPN-Finin hallituksen kautta. Lyhytaikaisia työryhmiä voidaan perustaa tietyn asian tai tapahtuman valmistelemiseksi.

Lapsiperheköyhyys -työryhmä seuraa lapsiperheiden ja lasten köyhyytilannetta Suomessa ja luo synergiaa asian eteen jo työskentelevien kesken. Tavoitteena on saada lapsiperheköyhyyden näkökulma huomioiduksi laajasti monessa toiminnassa.

Terveys ja köyhyys -työryhmä toimii pitkäaikaissairaiden ja vammaisten ihmisten sosiaaliturvan edunvalvojana. se seuraa ajankohtaisia sosiaali- ja terveysturvan kysymyksiä heikoimmassa asemassa olevien kannalta ja tekee selvityksiä ja konkreettisia ehdotuksia toimenpiteistä ongelmien ratkaisemiseksi.

Kansalaistoimintaryhmä kokoaa yhteen henkilöitä, joilla on tai on ollut kokemusta köyhyydestä tai pienillä tuloilla elämisestä. Ryhmä kokoaa edustajat ja työstää yhteisen viestin vietäväksi vuosittaiseen Köyhyyttä kokeneiden eurooppalaiseen tapaamiseen Brysseliin.

2.2. Viestinnän vahvistaminen

Verkoston näkyvyyden lisäämiseksi ja viestinnän vahvistamiseksi laaditaan uutta strategiaa vastaava **viestintäsuunnitelma**. EAPN-Finin **verkkosivuja, Facebook-sivuja ja Twitter-tiliä** päivitetään aktiivisesti. Työryhmät tuottavat materiaalia verkkosivuille. Sähköinen **uutiskirje** lähetetään noin kuusi kertaa vuodessa. Sen voi tilata verkkosivuilta. Jäseniä kannustetaan lähettämään tietoa omista köyhyyden vastaisista toimistaan välitettäväksi EAPN-Finin verkkosivuille ja uutiskirjeeseen.

3. KÖYHYTTÄ JA SYRJÄYTYMISTÄ KOKENEIDEN OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN

EAPN-Fin vaikuttaa siihen, että yhteiskunnallisessa päätöksenteossa päätösten vaikutuksia arvioidaan johdonmukaisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisryhmien kannalta. Tavoitteena **on lisätä köyhyyttä ja syrjäytymistä kokeneiden kuulluksi tuleamista ja osallisuutta poliittisessa päätöksenteossa**. Tätä varten pyritään vahvistamaan **Kansalaistoimintaryhmän** toimintaa sekä kannustamaan EAPN-Finin jäsenkuntaa tuomaan kokemusasiantuntijuutta entistä enemmän esiin verkostossa. Köyhyyttä kokeneiden viesti on moniääninen ja tuo esiin tilannetta eri syistä köyhyyttä kokevien näkökulmasta. Tehdään yhteistyötä Kuka kuuntelee köyhää -verkoston kanssa.

EAPN-Fin vastaa **Suomen delegaation lähettämisestä Köyhyyttä kokeneiden eurooppalaiseen tapaamiseen**. Suomen koordinaattori osallistuu eurooppalaista tapaamista valmistelemaan työhön ja tapaamisiin. Jatketaan mahdollisuuksien mukaan pohjoismaista yhteistyötä tapaamiseen valmistautumisessa.

Kansallinen köyhyyttä kokeneiden kuulemistapahtuma järjestetään kolmatta kertaa Kuka kuuntelee köyhää -verkoston ja Työttömien keskusjärjestön kanssa. Siihen kutsutaan päättäjiä keskustelemaan köyhyyttä kokeneiden ihmisten kanssa keinoista vähentää köyhyyttä. Kansallinen tapahtuma pyritään kytkemään EU-tason köyhyyttä kokeneiden tapaamiseen ja sen delegaatio voitaisiin valita jatkossa kansalliseen tapaamiseen osallistuneista.

Kunnioittavasti köyhyydestä -tunnustus jaetaan syksyllä 2021 kuudetta kertaa. Se annetaan toimittajille journalistisista tuotoksista – artikkeleista, kolumneista, radio- tai tv-ohjelmista – joissa on käsitelty köyhyyttä

taloudellisia ja sosiaalisia syitä analysoiden ja köyhyyttä kokeneita kunnioittavasti kuullen. Tunnustuksen saajan valitsee köyhyyttä kokeneista ihmisistä koostuva raati.

EAPN-Fin on yhteistyökumppanina **Kansalaisuuden kuulut ja kuplat, Tackling Biases and Bubbles in Participation**, BIBU-tutkimushankkeessa 2017–21. Seurataan hankkeen toimintaa.

4. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

EAPN-Fin on yksi 32 kansallisesta EAPN:n, The European Anti-Poverty Network, verkostojäsenestä. EAPN-Finin, kuten koko eurooppalaisen verkoston tavoitteena on vaikuttaa siihen, että köyhyys- ja osallisuusnäkökohdat otetaan EU:ssa huomioon tasaveroisesti talouspolitiikan rinnalla. EAPN-Fin välittää tietoa Suomen köyhyytilanteesta ja sen haasteista EAPN:lle ja unionitasolle. EAPN-Fin levittää kansallisella tasolla tietoa EAPN:n ja unionin köyhyyden vastaisesta toiminnasta ja sen keskeisistä haasteista.

EAPN-Fin osallistuu aktiivisesti EAPN:n toimintaan ja toimielimiin ja viestii Euroopan tason toiminnasta.

EU-tasolla seurataan muun muassa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, Euroopan tulevaisuudesta, EU:n rahoituskehyksestä ja elpymisvälineestä ja tulevasta sosiaalirahastokaudesta käytävää keskustelua. Pyritään luomaan yhteyksiä Europarlamentin jäseniin. Tehdään yhdessä EAPN Euroopan kanssa vaikuttamistyötä EU2020-strategian arvioinnissa. Lisäksi jatketaan EU-ohjausjaksoon vaikuttamista yhteistyössä muun muassa SOSTEn ja muiden jäsenyhteisöjen kanssa.

EAPN-Finin edustaja ExCossa (**Executive Committee**) on Marjatta Kaurala Kriminaalihuollon tukisäätiöstä. Edustaja EUISG-työryhmässä (**EU Inclusion Strategies Group**) on Anna Järvinen. EXCO ja EUISG kokoontuvat vuoden aikana kolme kertaa. Lisäksi osallistutaan **EAPN:n politiikkaseminaariin, yleiskokoukseen ja eurooppalaiseen köyhyyttä kokeneiden PeP-tapaamiseen** sekä mahdollisuuksien mukaan muihin relevantteihin EU-tason tapahtumiin, kuten EU:n **Annual Convention of Inclusive Growth** -konferenssiin.

EAPN Pohjoismaisten verkostojen yhteistyötä viriteltiin 2019 lopulla. Jos yhteistyö etenee, osallistutaan siihen mahdollisuuksien mukaan.

Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan EAPN:n ja sen Itävallan verkoston koordinoimaan **kansainväliseen journalismitunnustuksen yhteistyöhön** ja mahdollisesti uuden Euroopan tason tunnustuksen jakamiseen.

5. VERKOSTON DEMOKRATIAN, HALLINNON JA RESURSSIEN VAHVISTAMINEN

Verkostolla on **yleiskokouksen** valitsema **hallitus**, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 8–12 jäsentä. Hallitus kokoontuu toimintavuoden aikana 6–8 kertaa. Sen toimintaa kehitetään niin, että vastuut eri kokonaisuuksista jakautuvat entistä selkeämmin hallituksen jäsenten kesken.

Yleiskokous, jossa jokaisella jäsenyhteisöllä on yksi ääni, järjestetään loka–marraskuussa.

Verkoston tärkein voimavara ovat jäsenyhteisöt; niiden verkostoyhteistyöhön antama taloudellinen ja toiminnallinen panos sekä työskentely omien sidosryhmiensä ja köyhyyttä ja syrjäytymistä kokeneiden kanssa. Lisää jäseniä kutsutaan toimintaan mukaan. Verkosto pyrkii kokoamaan jäsenistöä yhteisiin vaikuttamistoimiin köyhyyden vähentämiseksi ja viestii jäsenten omasta ja niiden yhteisestä työstä. Vuoden aikana pyritään luomaan jäsenille uusia mahdollisuuksia osallistua verkoston toimintaan, esimerkiksi teema-aamukahveja tai muita keskustelutilaisuuksia. Vastaisuudessa tilaisuuksiin pyritään saamaan myös etäosallistumismahdollisuus. Tämä laajentaa mahdollisuuksia osallistua esimerkiksi pääkaupunkiseudun ulkopuolelta.

EAPN-Finin kotijärjestönä toimii SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, joka tarjoaa verkostolle osa-aikaisen sihteerin työpanoksen talous- ja muuhun hallintoon sekä viestintään, kuten uutiskirjeen tekemiseen ja verkkosivujen päivittämiseen.